
Gyermekkori légzőszervi betegségek

Szerkesztette

DR. CSERHÁTI ENDRE
DR. GYURKOVITS KÁLMÁN
DR. NAGY BÉLA

Tartalom

Előszó (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN, DR. NAGY BÉLA) XV

A magyarországi gyermekpulmonológia története (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE) 1

I. Általános kérdések

(szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN, DR. NAGY BÉLA) 5

1.1	A légzőrendszer fejlődése (írta: DR. NAGY BÉLA)	7
1.1.1	A légúti epithelsejtek és a mesenchyma kölcsönhatása a tüdő fejlődésében	11
1.1.2	A tüdőfolyadék és a légzés szülés alatti adaptációja	13
1.1.3	A légutak és a tüdő postnatalis fejlődése	13
1.1.4	A tüdő érettségét jelző metabolikus funkciók és anyagok	15
1.1.4.1	Pulmonalis surfactant	15
1.1.4.2	A tüdő biológiailag aktív anyagai	17
1.2	A légzőrendszer élettani működése (írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)	19
1.2.1	Légzésmechanika	20
1.2.2	Légzésmechanika újszülöttkorban	20
1.2.2.1	A felső légutak szerepe az aszinkron mellkasmozgásban	20
1.2.2.2	Csökkent adaptáció, légzési elégtelenség hajlam	21
1.2.3	A légutak fejlődése	21
1.2.4	Légúti ellenállás változásai csecsemőkorban	21
1.2.5	Gázcsere	22
1.2.6	A légzés idegi és hormonális szabályozása	22
1.2.7	A tüdőkeringés	23
1.2.8	A mellkasi nyirokkeringés	24
1.2.9	Neurohumorális szabályozás	24
1.2.10	Az alvás-ébrenlét	25
1.2.11	A légutak védekező mechanizmusai	25
1.2.11.1	Aerodinamikus filtratio és mucociliaris transzport	25
1.2.11.2	Humoralis és cellularis immunvédekezés	26
1.2.11.3	A köhögés	27
1.3	Diagnosztikus jelek és tünetek (szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE)	29
1.3.1	Kórelőzmény és fizikális vizsgálat (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)	29
1.3.1.1	Anamnézis	29
1.3.1.2	A beteg fizikális vizsgálata	31
1.3.1.3	A tüdő betegségével összefüggő egyéb fontos jelek	35
1.3.2	Köhögés (írta: DR. MEZEI GYÖRGYI)	39
1.3.2.1	A köhögés mechanizmusa és biológiai szerepe	39
1.3.2.2	A köhögés klinikuma	41
1.3.2.3	A köhögés diagnosztikája	42

1.3.2.4	A köhögés terápiája	43
1.3.3	Mellkasi fájdalom <i>(írta: DR. HORVÁTH ZSÓKA)</i>	44
1.3.3.1	A mellkasi fájdalom okai	45
1.3.4	Atelectasia <i>(írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)</i>	48
1.3.4.1	Az atelectasia diagnóziisa	48
1.3.4.2	Az atelectasia terápiája	49
1.4	Diagnosztikus vizsgálatok <i>(szerk.: DR. NAGY BÉLA)</i>	51
1.4.1	Képkalkotó eljárások <i>(írta: DR. KIS ÉVA)</i>	53
1.4.1.1	A mellkas képkalkotó vizsgálata	53
1.4.1.2	A mediastinum képkalkotó vizsgálata	57
1.4.1.3	A légutak képkalkotó vizsgálata	57
1.4.2	Légzésfunkciós vizsgálatok <i>(írta: DR. LAKI ISTVÁN, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)</i>	58
1.4.2.1	A ventilatio vizsgálata	59
1.4.2.1.1	A térfogat–idő görbe mérése és ábrázolása	60
1.4.2.1.2	Az áramlás–térfogat görbe mérése és ábrázolása	61
1.4.2.1.3	Légzésfunkciós paraméterek	61
1.4.2.1.4	A nyomás–áramlás görbe mérése és ábrázolása.	64
1.4.2.1.5	A nyomás–térfogat görbe mérése és ábrázolása.	65
1.4.2.1.6	A légzésfunkciós lelet értékelése	66
1.4.2.2	Ventilációs zavarok	66
1.4.2.3	A gázok intrapulmonalis eloszlásának (distribúciójának) vizsgálata	68
1.4.2.4	A diffúziós kapacitás mérése.	68
1.4.3	Terheléses légzésfunkciós vizsgálatok <i>(írta: DR. LAKI ISTVÁN, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)</i>	69
1.4.3.1	Légúti hiperreaktivitás mérése	69
1.4.3.1.1	Specifikus provokáció	70
1.4.3.1.2	Aspecifikus provokáció	70
1.4.3.1.3	Provokáció fizikai terheléssel	71
1.4.3.1.4	A terheléses vizsgálatok biztonsági rendszabályai.	72
1.4.3.2	Farmakodinámiás teszt	72
1.4.4	A légzésfunkciós vizsgálatok lehetőségei újszülöttkorban <i>(írta: DR. MACHAY TAMÁS, DR. LAKI ISTVÁN)</i>	74
1.4.4.1	Az újszülöttek légzésfunkciójának sajátosságai	74
1.4.4.2	Légzésfunkciós vizsgálatok újszülött- és csecsemőkorban	74
1.4.4.3	Metodikai korlátok, az eredmények értékelésének bizonytalanságai.	78
1.4.5	Objektív rinológiai vizsgálómódszerek allergiás rhinitisben <i>(írta: DR. BITTERA ISTVÁN)</i>	78
1.4.5.1	Az orr belégzési csúcsáramlásának mérése	79
1.4.5.2	Az orr légúti ellenállásának mérése (rhinomanometria anterior)	80
1.4.5.3	Az orrnálkahártya hőmérsékletének mérése (rhinothermometria)	81
1.4.5.4	Hangimpulzussal szerkesztett kétdimenziós kép az orrüregről (acusticus rhinometria)	82
1.4.5.5	Az orrkenet citológiai vizsgálata.	82
1.4.6	Invazív beavatkozások <i>(írta: DR. NAGY BÉLA)</i>	83
1.4.6.1	Bronchosopia.	83
1.4.6.2	Különleges bronchoscopos beavatkozások	87
1.4.6.3	Bronchoscopos terápia	88
1.4.6.3.1	Idegentest eltávolítása	88
1.4.6.3.2	Lézersugár-kezelés	88
1.4.6.3.3	Légcső- és hörgőtágítás ballonkatéterrel	88
1.4.6.3.4	Stentbeültetés	88
1.4.6.3.5	Bronchoalveolaris mosás	89
1.4.6.4	Bronchographia	92
1.4.7	Biokémiai és mikrobiológiai vizsgálatok <i>(írta: DR. KENESEI ÉVA)</i>	93
1.4.7.1	Biokémiai vizsgálatok	93
1.4.7.2	Mikrobiológiai vizsgálatok.	95
1.4.7.2.1	Bakteriológiai diagnosztika	95

1.4.7.2.2	A tuberculosis diagnózisa	96
1.4.7.2.3	Nehezen tenyészthető baktériumok, gombák és paraziták vizsgálata	96
1.4.7.2.4	Vírusdiagnosztika	96
1.4.8	In vivo allergológiai és immunológiai vizsgálómódszerek <i>(írta: DR. KÓSA LAJOS)</i>	97
1.4.8.1	I. típusú allergia bizonyítására szolgáló bőrtesztek	97
1.4.8.2	Bőrteszt III. típusú allergia bizonyítására	99
1.4.8.3	IV. típusú túlérzékenységi reakciók	99
1.5	Kezelési eljárások <i>(szerk.: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)</i>	101
1.5.1	A gyógyszeres kezelés általános elvei <i>(írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)</i>	101
1.5.1.1	A lokális gyógyszerbejuttatás alapelvei	101
1.5.1.2	A szisztémás gyógyszerbejuttatás alapelvei	103
1.5.1.3	Gyógyszerek eloszlása a szervezetben	104
1.5.1.4	Receptorfarmakológia	104
1.5.2	Nem gyógyszeres kezelésmódok <i>(írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)</i>	105
1.5.2.1	Intubatio	105
1.5.2.2	Oxigénterápia	105
1.5.2.3	Tartós lélegeztetés	105
1.5.2.4	Mellkasszívás.	106
1.5.2.5	Fizioterápia jelentősége	106
1.5.3	A betegek felvilágosítása, oktatás <i>(írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)</i>	108
1.5.3.1	Betegoktatás, aszthmanővér-képzés	108
1.5.3.2	Szakemberképzés	109
2.	Légzőszervi megbetegedések újszülöttkorban	
	<i>(szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE)</i>	111
2.1	A légcső és a hörgők fejlődési rendellenességei és azok funkcióját befolyásoló egyéb szervek rendellenességei <i>(írta: DR. SZÉKELY EDGÁR)</i>	113
2.1.1	Szűkületet okozó légcső- és hörgőfejlődési rendellenességek	113
2.1.1.1	A légúti és hörgőszűkületek klinikai képe	118
2.1.2	Szűkületet nem okozó légcső- és hörgőfejlődési rendellenességek	119
2.1.2.1	A szűkületet nem okozó légcső- és hörgőfejlődési rendellenességek klinikai képe	121
2.2	Újszülöttkori légzéscsavarok <i>(írta: DR. MACHAY TAMÁS)</i>	123
2.2.1	Az újszülöttek légzéscsavarainak sajátosságai	123
2.2.2	Az újszülöttek légzéscsavarai. A diagnosztika általános elvei	124
2.2.3	Respirációs distresszindróma (RDS; hyalinmembrán-betegség)	127
2.2.4	Meconiumaspiratio-szindróma	130
2.2.5	Az újszülöttek tranzitorikus tachypnoéja	132
2.2.6	Kóros mellkasi levegőgyülemek	132
2.2.7	Bronchopulmonalis dysplasia	133
2.2.8	Újszülöttkori tüdőbetegségekhez társuló pulmonalis perfúziós zavar	136
2.3	Sebészeti megoldást igénylő újszülöttkori légzéscsavarok okozó elváltozások <i>(írta: DR. VEREBÉLY TIBOR)</i>	139
2.3.1	Congenitalis lobaris emphysema.	139
2.3.2	Pulmonalis sequestratio	140
2.3.3	Adenomatoid cysticus malformatio	141
2.3.4	Veleszületett rekeszsérv	141
2.4	Perinatalis fertőzések <i>(írta: DR. BALLA GYÖRGY)</i>	143
2.4.1	A perinatalis életkor immunológiai sajátosságai	143
2.4.2	A perinatalis infectio formái, rizikófaktorai, kórokozói	144
2.4.3	A perinatalis infectio tünetei, diagnosztikája, terápiája	146

2.4.4	A légzőrendszer bakteriális fertőzései	148
2.4.4.1	B-csoportú Streptococcus infectio	148
2.4.4.2	Escherichia coli infectio	150
2.4.4.3	Listeria monocytogenes infectio	150
2.4.4.4	Tuberculosis	150
2.4.4.5	Syphilis	151
2.4.4.6	Egyéb baktériumok által okozott fertőzések	151
2.4.4.7	Chlamydia trachomatis által okozott fertőzések	151
2.4.5	Vírusok által okozott fertőzések	152
2.4.5.1	Cytomegalovírus-infectio	152
2.4.5.2	Varicella, herpes zoster	153
2.4.5.3	Humán immunodeficientia vírus infectio	153
2.4.5.4	Egyéb vírusbetegségek	153
2.4.6	Protozoon által okozott fertőzések	154
2.4.6.1	Toxoplasmosis	154
2.4.7	Gombás fertőzés	154
2.4.7.1	Candida albicans	154
3.	A légzőrendszer fertőzései csecsemő- és gyermekkorban	
	(szerk.: DR. NAGY BÉLA)	157
3.1	Felső légúti fertőzések (írta: DR. NAGY BÉLA)	159
3.1.1	Nasopharyngitis acuta	159
3.1.2	Tonsillopharyngitis acuta	160
3.1.3	Nasopharyngitis chronica	161
3.1.4	Epiglottitis acuta	161
3.1.5	Laryngo-tracheobronchitis acuta	162
3.2	Alsó légúti fertőzések	165
3.2.1	Bronchitis (írta: DR. NAGY BÉLA)	165
3.2.2	Bronchiolitis (írta: DR. NAGY BÉLA)	166
3.2.3	Bronchiolitis obliterans (írta: DR. NAGY BÉLA)	167
3.2.4	Bronchitis obstructiva (írta: DR. UHERECZKY GÁBOR)	168
3.3	Pneumonia (írta: DR. NAGY BÉLA)	175
3.3.1	A pneumonia gyakorisága	175
3.3.2	Baktériális pneumonia	176
3.3.3	Pneumonia idegentest- vagy folyadékspiratio következtében	184
3.3.4	Immunhiányos betegek tüdőfertőzései	185
3.3.5	Víruspneumoniák	185
3.3.6	Atípusos pneumoniák	187
3.3.6.1	Chlamydia pneumoniae pneumonia	187
3.3.6.2	Chlamydia psittaci pneumonia	188
3.3.6.3	Mycoplasma pneumoniae okozta pneumonia	188
3.3.7	Gombás tüdőgyulladások	189
3.3.7.1	Pneumocystis carinii pneumonia	189
3.3.7.2	Egyéb gombás tüdőgyulladások	189
3.3.8	Eosinophil pneumonia	190
3.3.8.1	Echinococcus granulosis és multilocularis okozta tüdőbetegség	190
3.3.9	Lipoid-pneumonia	191
3.4	Tuberculosis és mycobacteriosis (írta: DR. MADÁCH ÁDÁM)	193
3.4.1	Tuberculosis	193
3.4.2	Mycobacteriosis	199

4.	A kóros immunválaszon alapuló légzőszervi megbetegedések (szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN, DR. NAGY BÉLA)	203
4.1	Légúti fertőzések immunhiányos betegségekben (írta: DR. MARÓDI LÁSZLÓ)	205
4.1.1	Az immundefectusok csoportosítása és felosztása	206
4.1.2	Légúti fertőzések primer immundefectusokban	206
4.1.2.1	B-sejt-defectusok.	207
4.1.2.1.1	X kromoszómához kötött agammaglobulinaemia (XLA)	209
4.1.2.1.2	Variábilis immundeficientia (common variable immunodeficiency, CVI).	209
4.1.2.1.3	Specifikus antitestdeficientia.	209
4.1.2.1.4	Az intravenás immunoglobulin- (IVIG) kezelés általános elvei és gyakorlata B-sejt-defectusokban.	210
4.1.2.2	Phagocytasejt-defectusok	211
4.1.2.2.1	Krónikus granulomatosis	211
4.1.2.3	Hyper-IgE-visszatérő infectio szindróma (Jób-szindróma)	211
4.1.2.4	Interferon- (INF) γ - és interleukin- (IL)-12-receptor-deficientiák.	211
4.1.2.5	T-sejt-defectusok	212
4.1.2.5.1	Súlyos kombinált immundefectus (SCID)	212
4.1.2.5.2	Krónikus mucocutan candidiasis	212
4.1.2.5.3	Egyéb T-sejtes vagy kombinált jellegű immundefectusok	212
4.1.3	Szerzett immundefectusok.	213
4.1.3.1	A HIV-fertőzés/AIDS légúti manifesztációi	213
4.2	Légúti manifesztációk autoimmun betegségekben (írta: DR. MARÓDI LÁSZLÓ)	215
4.2.1	Szisztémás lupus erythematosus (SLE)	215
4.2.2	Dermatomyositis	216
4.2.3	Scleroderma	216
4.2.4	Kevert kötőszöveti betegség (mixed connective tissue disease – MCTD)	216
4.2.5	Vasculitisek.	216
4.2.5.1	Wegener-granulomatosis	217
4.2.5.2	Churg–Strauss-szinróma (CSS)	218
4.2.5.3	Goodpasture-szindróma	218
4.2.6	Pulmonalis vascularis leukostasis	218
4.3	Tüdőtranszplantáció (írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)	221
4.3.1	A tüdőtranszplantáció indikációja és feltételei.	221
4.3.2	Transzplantációs szövődmények	222
4.3.3	Szervezési feladatok	223
4.4	Allergiás (atopiás) légúti betegségek (szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE)	225
4.4.1	Allergiás (atopiás) légúti betegségekről általában (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE).	226
4.4.2	Rhinitis allergica, allergiás köhögés (írta: DR. MEZEI GYÖRGYI)	227
4.4.2.1	Az allergiás rhinitis patofiziológiája	227
4.4.2.2	Az allergiás rhinitis epidemiológiája és rizikófaktorai	229
4.4.2.3	Az allergiás rhinitis diagnózisa és klinikai lefolyása	229
4.4.2.4	Az allergiás rhinitis kezelése	233
4.4.3	Asthma bronchiale	238
4.4.3.1	Asthma bronchiale definíciója és alapvető jellegzetességei (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)	238
4.4.3.2	Az asthma bronchiale epidemiológiája (írta: DR. ENDRE LÁSZLÓ)	239
4.4.3.3	Az asthma bronchiale kialakulását elősegítő tényezők (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)	242
4.4.3.4	A gyulladásos reakciók gyermekkori asthma bronchialében (írta: DR. HALÁSZ ADRIEN)	248
4.4.3.5	Az asthma bronchiale patológiája (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE).	250
4.4.3.6	Természetes lefolyás és prognózis (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE).	251
4.4.3.7	Az asthma klinikai képe (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE).	254
4.4.3.8	Az asthma terápiája (írta: DR. CSERHÁTI ENDRE)	260

4.4.3.8.1	Az alapvető asthma ellenes gyógyszerek jellemzése	260
4.4.3.8.2	Az asthma bronchiale krónikus terápiája	263
4.4.3.8.3	Az asthma ellenes gyógyszerek légúti bejuttatása	266
4.4.3.8.4	Életmódrendezés, allergének eltávolítása	268
4.4.3.8.5	A gondozás alapelvei és célja.	268
4.4.3.8.6	Az asthma akut exacerbatiója, az asthmás roham	269
4.4.4	Az ételallergiák pulmonológiai következményei (<i>írta: DR. HIDVÉGI EDIT</i>)	273
4.4.5	A gastrooesophagealis reflux pulmonalis következményei (<i>írta: DR. PÓDER GYÖRGY</i>).	276
4.4.6	Allergiás bronchopulmonalis aspergillus (<i>írta: DR. CSERHÁTI ENDRE</i>)	279
4.5	Diffúz parenchymás (interstitialis) tüdőbetegségek (<i>írta: DR. NAGY BÉLA</i>)	281
4.5.1	Pulmonalis fibrosissal járó kórképek.	281
4.5.2	Alveolaris proteinosis	284
4.5.3	Pulmonalis haemosiderosis	285
4.5.4	Exogen allergiás alveolitis	287
4.5.5	Sarcoidosis	289
4.5.6	Pulmonalis alveolaris microlithiasis	291
4.5.7	Autoimmun tüdőbetegségek.	291
4.5.8	Histiocytosis X	291
5.	Egyéb légzőszervi betegségek	
	(<i>szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN, DR. NAGY BÉLA</i>).	293
5.1	Akut ellátást igénylő légúti megbetegedések (<i>szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE</i>)	295
5.1.1	Akut sürgősségi ellátást igénylő állapotok (<i>írta: DR. NOVÁK ZOLTÁN</i>)	295
5.1.1.1	Hirtelen csecsemőhalál.	296
5.1.1.2	Hypoventilatio alvás alatt	297
5.1.1.2.1	Obstruktív alvási apnoe szindróma.	297
5.1.1.2.2	Veleszületett centrális hypoventilációs szindróma	297
5.1.1.3	Croup-szindróma	298
5.1.1.4	Tüdőoedema	298
5.1.1.5	Tüdővérzés.	300
5.1.1.6	Tüdőembolia	300
5.1.1.7	Felnőttkori respirációs distressz szindróma (ARDS).	301
5.1.1.8	Mellkasi sérülés	302
5.1.1.8.1	A mellkasváz sérülése	303
5.1.1.8.2	Intrapleurális sérülések	303
5.1.1.8.3	Tüdőcontusio.	304
5.1.1.8.4	Tracheobronchialis sérülések	304
5.1.1.8.5	Traumás asphyxia	305
5.1.1.9	Füstbelégzés és légúti égés	305
5.1.1.10	Mérgezők, gyógyszerek légúti hatásai	306
5.1.2.	Idegentest-aspiratio (<i>írta: DR. SZÉKELY EDGÁR</i>)	307
5.2	Fül-orr-gégészeti megbetegedések (<i>szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE</i>), (<i>írta: DR. MERTZ KATALIN, DR. RÉPÁSSY GÁBOR</i>)	311
5.2.1	A fül betegségei	311
5.2.1.1	A fül fejlődési rendellenességei	311
5.2.1.2	A fül gyulladással járó megbetegedései	311
5.2.2	Az orr- és orrmelléküregek betegségei.	314
5.2.2.1	Fejlődési rendellenességek	314
5.2.2.2	Gyulladások	314
5.2.3	A szájüreg és garat betegségei	316
5.2.3.1	Fejlődési rendellenességek	316

5.2.3.2	Gyulladások	316
5.2.3.3	Az adenotomia és tonsillectomia.	317
5.2.3.4	Daganatok	318
5.2.4	A gége betegségei	318
5.2.4.1	A gége fejlődési rendellenességei	318
5.2.4.2	A gége gyulladással megbetegedései	319
5.2.4.3	Gégedaganatok.	319
5.3	Krónikus progresszív tüdőbetegségek (szerk.: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN.	321
5.3.1	Cystás fibrosis (mucoviscidosis) (írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)	322
5.3.1.1	A cystás fibrosis genetikai háttere és patogenezise.	323
5.3.1.2	A cystás fibrosis klinikuma.	325
5.3.1.3	A diagnózis felállítása és a progresszió megítélése.	327
5.3.1.4	A cystás fibrosis kezelése	332
5.3.1.4.1	Gyógyszeres kezelés	332
5.3.1.4.2	A kórlefolyás egyes szakaszaiban alkalmazandó kezelések	333
5.3.1.4.3	Sebészeti beavatkozások	338
5.3.1.4.4	Fizioterápia.	338
5.3.1.4.5	Psychés vezetés.	339
5.3.2	Ciliaris dyskinesia (írta: DR. BAKTAI GYÖRGY)	339
5.3.2.1	A légutak tisztító mechanizmusa	339
5.3.2.2	A ciliaris dyskinesia formái.	340
5.3.3	Az alfa-1-antitripszin-hiányos betegség (írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)	344
5.3.4	A pulmonalis keringés és rendellenességei (írta: DR. BOLBÁS KATALIN, DR. GYURKOVITS KÁLMÁN).	345
5.3.4.1	A kisvérkör jellegzetességei	345
5.3.4.2	A pulmonalis keringés rendellenességei	346
5.3.4.2.1	Pulmonalis hypertensio	346
5.3.4.2.2	Cor pulmonale	349
5.4	A mediastinum betegségei (szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE)	357
	(írta: DR. CSERHÁTI ENDRE, DR. VEREBÉLY TIBOR)	357
5.4.1	A mediastinum betegségeinek felosztása	357
5.4.2	Cystosus elváltozások	358
5.4.2.1	Elülső és középső mediastinum cystosus elváltozásai	358
5.4.2.1.1	Bélkettőzetek.	358
5.4.2.1.2	Bronchogen cysta	358
5.4.2.1.3	Lymphangiómák	359
5.4.2.1.4	Benignus cysticus teratoma, dermoid cysta	359
5.4.2.1.5	Thymuscysták	359
5.4.2.2	Pericardialis cysták	359
5.4.2.2.1	Hátsó mediastinum cystái	359
5.4.2.2.1	Meningokele	359
5.4.2.2.2	Neuroentericus cysta.	359
5.4.3	Pneumomediastinum	359
5.4.4	Mediastinitis	360
5.5	Neuromuscularis betegségek légzőszervi következményei (írta: DR. GYURKOVITS KÁLMÁN)	361
5.5.1	Etiológia és genetikai háttér	361
5.5.2	Tünettan, kórlefolyás, vizsgálatok	362
5.5.3	Terápiás lehetőségek	363

5.6	A csontos mellkas rendellenességeinek és megbetegedéseinek pulmonalis következményei (<i>írta: DR. NAGY BÉLA</i>)	367
5.6.1	Pectus excavatum	368
5.6.2	Pectus carinatum.	369
5.6.3	Sternumfissura	369
5.6.4	Achondroplasia	369
5.6.5	Scoliosis, kyphoscoliosis	369
5.6.6	Mellkasi dystrophia (Jeune-szindróma)	370
5.6.7	Bordahiány.	370
5.6.8	Obesitas (Pickwick-, Prader-Willi-szindróma), mint a légzést zavaró kórok	371
6.	Tumorok (<i>szerk.: DR. CSERHÁTI ENDRE</i>)	373
6.1	Mellkasi tumorok a csecsemő- és gyermekkorban (<i>írta: DR. RÉNYI IMRE</i>)	375
6.1.1	Mellkasi tumorok jellegzetességei	375
6.1.2	Az elülső és középső mediastinum tumorai	377
6.1.2.1	Jóindulatú elváltozások	377
6.1.2.2	Malignus proliferációk	378
6.1.3	A hátsó mediastinum tumorai	381
6.1.4	A mellkas egyéb tumorai.	383
6.1.5	Metastasisok	385
6.2	Histiocytosis-szindróma (<i>írta: DR. RÉNYI IMRE</i>)	387
	Tárgymutató	389